

РЕШЕНИЕ

№ 514

гр. Варна, 24.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Цвета Павлова

Членове: Пламен Ат. Атанасов
Деница Добрева

при участието на секретаря Мая М. Петрова
като разгледа докладваното от Деница Добрева Въззивно гражданско дело № 20233100500385 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба с вх. №260253 от 17.01.2023 г. на „ПИ МАРКЕТ“ ЕООД ЕИК 202800893 със седалище и адрес на управление гр. София, ж.к. Люлин 9 ул.Търново, бл. 817 срещу решение № 857/01.07.2022г., постановено по гр.д. № 14387 по описа на ВРС за 2020г.

С жалбата страната се позова на недопустимост на обжалваното решение поради недопустимо изменение на иска чрез преминаване от първоначално предявения установителен иск за установяване на права на цесионер за придобито вземане в осъдителен иск за стойността на събрано от мним взыскател вземане по изпълнително дело, тъй по този начин е постигнато изменение на спорното право едновременно по основание и петитум. Отделно от това намира, че погасяването на спорното право чрез плащане в хода на процеса погасява правото на иск за установяване правата върху вземането. С оглед на изложеното след като твърдяното от ищеца право е погасено чрез плащане в полза на „Пи Маркет“ ЕООД в рамките на образуваното изп. производство на 05.07.2019г., производството е станало недопустимо, съответно такова е и допуснатото изменение на иска. Оспорва извода, че едва от молба на ответника от 13.05.2021г. ищецът е узнал за новонастъпилия факт на плащане. Знание за този факт „Интейк“ ЕООД е имало още към приключване на производство по в.гр.д. № 1614/2019г. на ВОС, образувано по жалба срещу действията на съдебен изпълнител, евентуално към дата образуване на гр.д. № 3752/2020 на ВРС. Сочи, че изменението е допуснато без прекратяване на първоначално предявения установителен иск. Евентуално сочи, че изменението не е съобразено със защита на ответника по спора. Недопустимостта на производството се поддържа и по съображения за висящо производство пред СРС по гр.д. 39059/2020г., образувано по идентичен с процесния спор. Като се позовава, че

измененият по гр.д. № 14387 /2020г. на ВРС иск следва да се счита предявен от датата на изменение на иска, а не от образуване на делото, намира, че производството пред СРС, инициирано на 20.03.2020г. се явява по-рано образувано, поради което е налице хипотезата на чл. 126 от ГПК. Сочи и че искът е недопустим, тъй като ищецът разполага с по –интензивна защита, а именно да предяви иск срещу праводателя си. Излага и съображения относно законосъобразността на обжалваното решение, като поддържа, че първоинстанционният съд неправилно е допуснал възможността трето за изп. производство лице да оспорва правата на лицето, легитимиращо се като титуляр на вземането по изп. лист. Последното, според въззивника, би означавало да се извърши последваща проверка на материална законосъобразност на изпълнителния процес. В тази връзка се позовава на съдебна практика. Оспорва да е налице хипотеза на неоснователно обогатяване, като в тази връзка сочи, че при постановяване на първоинстанционното решение не е съобразено, че липсва плащане от длъжника (съответно сумата е събрана по принудителен ред), поради което хипотезата на чл. 75, ал. 2 от ЗЗД не е налице. Възразява срещу извода на ВРС, че из между двама конкуриращи се цесионери, титуляр на вземането е онзи от тях, за когото цедентът е съобщил първо на длъжника по цесията. Акцентира, че в случая не се касае за конкуренция между правоприемници. Оспорва изводите на първостепенния съд относно за ненадлежно упражненото право на разваляне на договора за цесия, от който ищецът черпи права. Поддържа се, че довод за нищожност на цесията, поради действия на пълномощника във вреда на представляваното дружество – „КНМ Груп“ ЕООД. Въз основана на изложеното настоява първоинстанционното решение да се обезсили като недопустимо, евентуално да се отмени като незаконосъобразно.

В срока по чл. 263 ГПК въззиваемата страна „ИНТЕЙК“ ЕООД ЕИК 203211061 гр. Варна депозира писмен отговор, в който развива доводи за неоснователност на въззивната жалба. Като настоява, че обжалваното решение е допустимо и правилно, настоява за неговото потвърждаване, ведно с присъждане на разноски.

В съдебно заседание въззивникът „ПИ МАРКЕТ“ ЕООД се представлява от адв. Я., който поддържа жалбата. Ангажира подробни писмени бележки, с които отново акцентира върху недопустимостта на учреденото производство, поради наличие на идентично по предмет и страни производство, водено в СРС. До идентитет между двете дела се стигнало след необосновано допуснато изменение на иска пред ВРС от установителен в осъдителен. Дори и при допустимо изменение, новопредявеният иск следва да се счита предявен от по – късна дата- тази, на която е допуснато изменението. Позовава се и на значително затруднение на страната при защитата ѝ по изменената вече в осъдителна претенция, поради което настоява съдът да не зачете допуснатото изменение.

Въззиваемата страна „Интейк“ ЕООД се представлява в съдебно заседание от адв. Г., който поддържа отговора на жалбата. Представя писмена защита с приложена съдебна практика.

Настоящият състав на Варненски окръжен съд, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбите и отговорите, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по

валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, въззивният съд намира, че първоинстанционното решение съдържа реквизитите на чл. 236 от ГПК и е действително. Относно допустимостта на решението съдът, вкл. по служебен почин, дължи произнасяне по въпроса относно допустимостта на предприетото изменение на иска, като преюдициално спрямо преценката по същество на спора, както и относно релевиращия отвод за висящ между същите страни и на същото основание съдебен процес.

Производството пред Варненски районен съд е образувано на 12.09.2019г. първоначално по искова молба на „Интейк“ ЕООД с твърдения за валидно придобиване чрез цесия в хода на висящ процес по гр.д. 9774/2014г. на ВРС на вземане по фактура №0081389501/12.05.2011г., присъдено в последствие в полза на праводателя му (ответника по това дело „КНМ ГРУП“ ЕООД). Без да предаде удостоверяващия прехвърленото вземане титул (изп. лист) праводателят на ищеца е прехвърлил същото вземане на цесионера „Пи Маркет“ ЕООД, по чиято молба е образувано изп. производство 201971804000390 на ЧСИ рег. N 718. С твърдения, че последната сделка е непротивопоставима на ищеца (поради по-ранно уведомяване на длъжника за цесия в полза на ищеца), ищецът е поискал от съда да установи правата му като кредитор по установеното в изпълнителния лист право на вземане спрямо ответникът, легитимиращ се като титуляр на вземането въз основа оспорената цесия.

С молба от 13.05.21г. ответникът „Пи Маркет“ ЕООД, обосновавайки възражение срещу допустимостта на иска, се е позовал, че удостоверения с изпълнителния лист дълг е събран от съдебния изпълнител и е изплатен в негова полза, като същевременно изпълнителното дело е прекратено. Едновременно с това е представил доказателства за друго дело между същите страни, водено с №39059/20г. на СРС по осъдителна претенция на същия ищец, предявена с искова молба от 20.03.2020г. основана на същите твърдения за първо по време придобиване на цедиращия дълг от ищеца, но и с позоваване, че дългът е вече събран от вискателя „Пи Маркет“ ЕООД по реда на принудителното изпълнение.

Ответникът е представил и удостоверение, издадено по изпълнително дело № 201971804000390, в което съдебният изпълнител е потвърдил, че цесионерът „Пи Маркет“ ЕООД е упражнил като вискател права на цедента „КНМ ГРУП“ ЕООД по изпълнителен лист, издаден по гр.д. 9774/2014г., и прекратяване на изпълнителното производство, поради удовлетворяване на вискателя.

Настоящият състав на въззивния съд намира, че след като правото на принудително изпълнение по изпълнителния лист, удостоверяващ права със спорно титулярство, е реализирано в цялост, за ищеца практически не съществува интерес да установява легитимацията си по изпълнителния титул. Правният интерес от разрешаване на спора относно принадлежността на вземането, възникнал между двама претенденти, които черпят правата си от един и същ праводател е налице до реализиране на спорното право. След погасяване на правото чрез неговото удовлетворяване в изпълнителния процес в полза на един от двата конкуриращи се цесионери, за ищеца следва да се счита отпаднала възможността да претендира установяване на легитимацията си като титуляр на вземането по изпълнителното основание. Същевременно по делото се установява, че сумите предмет на издадения изпълнителен лист са били изплатени на вискателя „Пи Маркет“ ЕООД още преди подаване на сезираната съда искова молба. В този смисъл, първоначално заявените с исковата молбата твърдения не са могли да обосноват вече годин интерес от търсената защита, поради настъпили обстоятелства станали известни по-късно на ищеца. Ето защо с предприетото в съдебно заседание на 30.09.2021г. изменение на иска чрез преминаване към

осъдителен иск по реда на чл. 75, ал. 2, изр.2 от ЗЗД ищецът поправя първоначалната си грешка. Значимите за основанията на иска факти, обаче не са променени, а към посочените вече обстоятелства е добавен единствено факта на плащане. В тези случаи преклузии относно узнаване на фактите не се прилагат, тъй като правилото за допустима промяна на вида на защитата позволява грешката на ищеца да се поправи до края на производството в първата инстанция, (Решение № 87 от 14.07.2011 г. на ВКС по т. д. № 688/2010 г., I т. о., ТК). Не може да се приеме разбирането, че изменението засяга съществено и неблагоприятно защитата на ответника по спора. Както се посочи по-горе с предявяване на осъдителния иск в делото се въвежда единствено новия факт на погасяване на изпълняемото право. Този факт не е от естеството да затрудни защитата на ответника, защото освен, че е безспорен, не налага страната да предприема последващи процесуални действия.

Независимо, че новопредявеният осъдителен иск се счита предявен от датата на изменението, това обстоятелство няма общо с датата на образуване на делото, по което е допуснато изменението. Разпоредбата на чл.126, ал. 1 от ГПК, регламентираща основанията за отвод за висящ процес постановява, че когато в един и същ съд или в различни съдилища има висящи две дела между един и същи страни, на същото основание и за същото искане, по-късно заведеното дело се прекратява. Искът се счита заведен с постъпване на исковата молба в съда- чл. 125 от ГПК. Изменението на иска не променя тази дата, а е от значение единствено от отношение акцесорните последици от предявяване на иска (дължимостта на законна лихва). Самото делото е образувано, както се посочи, на датата на която е депозирана исковата молба. В случая производството пред Варненски районен съд е образувано 1.09.2019г., а идентичната осъдителна претенция пред Софийски районен съд е предявена на по-късна дата (20.03.2020г.), поради което възражението, че производството се явява второ заведено съгласно чл. 126, ал. 1 от ГПК е неоснователно. Настоящата претенция е предявена на по-ранна дата.

С оглед на изложеното и като съобрази, че произнасянето на първоинстанционният съд съответства на осъдителна претенция по реда на чл. 75, ал.2, изр. 2 от ЗЗД, насочена срещу привидно легитимиран с изпълнителен лист мним кредитор получил без основание плащане, дължащо се в полза на ищеца.

По същество на жалбата:

Между страните не спорно, че е хода на висящото гр.д. № 9774/2014г. на ВРС, образувано по иска на „КНМ ГРУП“ ЕООД срещу „ЕНЕРГО – ПРО ПРОДАЖБИ“ АД за заплащане на 2 594, 10 лв., представляваща платена без основание стойност на начислена електроенергия ищецът по това дело е уведомил ответника, че е прехвърлил с договори за цесия от **23.10.2014г.** на „ИНТЕЙК“ ЕООД 198 броя вземания, измежду които и това, предмет на иска (заведен по гр.д. № 9774/2014г. на ВРС), посочено в позиция под № 142. Уведомлението за цесията е постъпило по ел. поща на „ЕНЕРГО – ПРО ПРОДАЖБИ“ АД на **26.10.2014г.** Посоченият договор за цесия от 23.10.2014г. не е приложен към процесното уведомление. Липсва спор, че преди приключване на производството по гр.д. № 9774/2014г. на ВРС „ЕНЕРГО – ПРО ПРОДАЖБИ“ АД е уведомено от „КНМ ГРУП“ ЕООД за ново прехвърляне на процесния дълг с договор за цесия от **21.10.2014г.** в полза на „ПИ МАРКЕТ“ ЕООД. В титулната част на представеното по реда на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД уведомление е поставена датата **20.01.2015г.**, като такава на която уведомлението е достигнало до длъжника „ЕНЕРГО – ПРО ПРОДАЖБИ“ АД. Не е спорно още, че с уведомление от 18.03.2015г., П. Колев, явяващ се законен представител на „КНМ ГРУП“ ЕООД, е оттеглил уведомленията за сключени цесии от 23.10.2014г. Представените изявления на КНМ Груп ЕООД до Интейк ЕООД, за разваляне на 198 бр. цесии, сред

които и процесната, не могат да установят действително извънсъдебно разваляне на договорите за цесия, тъй като не са ангажирани никакви доказателства за осъществяване основанията по чл.87 ЗЗД. В този смисъл възраженията на въззивника не могат да се споделят.

Въз основа на влязлото в сила съдебно решение по гр.д. № 9774/2014г. на ВРС е издаден изпълнителен лист в полза на „КНМ ГРУП“ ЕООД.

В хода на образуваното изпълнително производство по изпълнително дело № 20197180400390 по описа на ЧСИ Станимира Костова – Данова, за събиране на вземанията въз основа на издадения изпълнителен лист по гр.д. № 9774/2014г. на ВРС, в качеството на взыскател е конституиран „ПИ МАРКЕТ“ ЕООД, легитимиращ се като носител на вземане по договор за цесия от 21.10.2014г. Изпълнителното производство е прекратено поради пълното погасяване на вземането, чрез плащане, извършено в полза на „ПИ МАРКЕТ“ ЕООД, факт, който се признава от ответника.

По делото като основен за разрешаване е поставен въпроса за титулярството на вземане, предмет на гр.д. № 9774/2014г. на ВРС, за което в полза на ищеца по това дело „КНМ ГРУП“ ЕООД е издаден изпълнителен лист, предвид фактите на разпореждане с вземането от цесионера в полза на двама различни цеденти (конкуриращи кредитори).

С решение № 50/26.06.2020 г. по т.д. № 489/2019 г. на ВКС, Първо ТО, се приема, че от съществено значение в разрешаване на конкуренцията между множество правоприемници и кредитори на страните по цесията, ще е съобщаването на цесията от цедента на длъжника, от който момент титуляр на вземането по отношение на третите лица е цесионерът. Така последващият договор за цесия, сключен преди цедентът да е съобщил на длъжника за предходното цедиране, ще е действителен, но правните му последици ще се породят от момента на съобщаване на цесията на длъжника. При това положение титуляр на вземането ще е онзи цесионер, за който цедентът е уведомил длъжника най-напред, като за претърпените от това вреди останалите цесионери биха могли да ангажират договорната отговорност на цедента. В настоящия случай длъжникът по цедираното вземане „Енерго Про Продажби“ АД е уведомен от цедента „КНМ Груп“ ЕООД за договора за цесия от 23.10.2014г. с цесионера „Интейк“ ЕООД на 26.10.2014г., а за договора за цесия от 21.10.2014г. с цесионера „Пи Маркет“ ЕООД - на 20.01.2015г. От тук следва извода, че цесията в полза на конкуриращия ответник от 21.04.2014г. е действителна, но е породила действие от датата на уведомяването на длъжника „Енерго Про Продажби“ АД (20.01.2015г.), към който момент цедентът вече не е могъл да се легитимира като носител на права, тъй като ги е прехвърлил полза на ищеца. На този извод съответства и изявлението на пълномощника на „КНМ ГРУП“ ЕООД, съдържащо се в уведомлението, достигнало до „ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ“ АД на 26.10.2014г., което представлява признание на неизгоден факт, че към посочения момент титуляр на вземането от 2 594, 10 лв., е „ИНТЕЙК“ ЕООД въз основа на договор за цесия от 23.10.2014г. Възраженията за недействителност на договора за цесия от 23.10.2014г., на който „ИНТЕЙК“ ЕООД основава правата си поради действия на пълномощника по него във вреда на представявания, са наведени едва с въззивната жалба, съответно не са били поддържани пред първата инстанция, поради което съдът не дължи произнасяне по тях.

Следователно, вземането принадлежи на „ИНТЕЙК“ ЕООД и доколкото то е платено на мнимия кредитор „ПИ МАРКЕТ“ ЕООД, който не е негов носител, осъдителната претенция по чл. 75, ал. 2 ЗЗД, следва да бъде уважена.

Върху извода за основателност на предявения иск не се отразява обстоятелството, че ответникът, явяващ се мним кредитор, е получил

плащането в резултат на реализирано принудително изпълнение. При осъществяване на хипотезата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗЗД, независимо от начина по който длъжникът е изпълнил спрямо мнимия кредитор, възниква право на иск на истинския кредитор срещу лицето, получило изпълнението. Същественото е длъжникът да е изпълнил добросъвестно на мнимия кредитор, който въз основа на недвусмислени обстоятелства се е явявал легитимиран да получи плащане. Такова недвусмислено обстоятелство безспорно се явява легитимирането на ответника с изпълнителния лист, който като вид процесуална ценна книга служи на нейния носител за удостоверяване на притезанието му спрямо длъжника.

Не може да се сподели довода на въззивника, че оспорването на материалната му легитимация като титуляр на вземането по издадения изп. лист представлява искане за извършване на недопустима проверка за материална законосъобразност на изпълнителния процес. Проверка за материална законосъобразност на принудителното изпълнение чрез иск, с който се оспорват правата на формално легитимиращия с изп. лист титуляр е допустима, независимо дали се осъществява преди или по време на изпълнителното производство /Определение N 551/1.10.2010г. по гр.д.N 483/2010г. на ВКС/, стига самото право на иск да не е погасено. Няма пречка трето за изпълнението лице да оспори правото на легитимиращия с изп. лист взискател. Подобна възможност законът изрично допуска (чл. 464 от ГПК).

По изложените съображения, съдът намира, че са налице всички материалноправни предпоставки за уважаване на предявения иск. Като е достигнал до същия извод, първоинстанционният съд е постановил правилно решение, което следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода от делото на въззивника се следват сторените по делото разноски за адв. възнаграждение и държавна такса в размер на 551,89 лева

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 857/01.07.2022г., постановено по гр.д. № 14387 по описа на ВРС за 2020г.

ОСЪЖДА „ПИ МАРКЕТ” ЕООД, ЕИК 202800893, гр. София ДА ЗАПЛАТИ на „ИНТЕЙК” ЕООД, ЕИК 203211061, гр. Варна сумата от **551, 89 лв. /петстотин петдесет и един лева и 89 ст./**, представляваща сторени по делото съдебно – деловодни разноски, на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК.

Решението е окончателно не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____